

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl soudkyní Mgr. Silvií Štěpánovou v právní věci

navrhovatelky: **RYANAIR DAC**, registrační číslo 104547
sídlem Airside Business Park, Swords, Co. Dublin, Irsko
zastoupené Mgr. Zdeňkem Beránkem, advokátem AK PETERKA &
PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.
sídlem Karlovo náměstí 671/24, 110 00 Praha 1 – Nové Město

proti

odpůrkyni: **Kiwi.com s.r.o.**, IČO 293 52 886
sídlem Brno-Židenice, Zábřdovice, Lazaretní 925/9

o návrhu na nařízení předběžného opatření

takto:

- I. Odpůrkyně je povinna zdržet se ve vztahu k letecké přepravě zajišťované navrhovatelkou poskytování služby označené v Obchodních podmínkách odpůrkyně jako online odbavení (tzv. check-in).
- II. Navrhovatelce se ukládá, aby do 30 dnů od doručení tohoto usnesení podala návrh na zahájení řízení ve věci samé.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se podáním doručeným Krajskému soudu v Brně dne 20. 8. 2021 domáhala proti odpůrkyni nařízení předběžného opatření ve znění uvedeném ve výrocích č. I. tohoto usnesení.
2. Navrhovatelka složila z návrhu na nařízení předběžného opatření jistotu ve výši 50 000 Kč, která byla zúčtována dne 20. 8. 2021 pod účetním dokladem č. 6015/151/2021 a položkou rejstříku č. 738/40/2021, k VS 104547, na účet Krajského soudu v Brně.
3. Navrhovatelka zaplatila z návrhu na nařízení předběžného opatření soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který byl na příjmový účet soudu připsán dne 20. 8. 2021.
4. Navrhovatelka tvrdila, že je společností založenou podle irského práva, podnikající v oblasti letecké přepravy a že odpůrkyně je společností založenou podle práva českého, provozující kromě jiného internetový vyhledávač letenek na webu kiwi.com, umožňující rezervaci letenek a jejich koupi.

5. Navrhovatelka dále v návrhu na nařízení předběžného opatření uvedl, že jako letecký dopravce je povinna cestující řádně informovat o různých bezpečnostních otázkách, jakož i opatřeních souvisejících s ochranou veřejného zdraví, a to ještě před odbavením cestujících. Taková povinnost pro navrhovatelku vyplývá mj. z PROVÁDĚCÍHO NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2015/1998 ze dne 5. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí opatření ke společným základním normám letecké bezpečnosti a dále např. z NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 216/2008. Navrhovatelka se rovněž mj. řídí Technickými instrukcemi pro bezpečnou leteckou přepravu nebezpečných věcí vydanými Mezinárodní organizací pro civilní letectví (ICAO), na něž je odkaz v Nařízení 965. V oblasti veřejného zdraví pak navrhovatelka postupuje a činí opatření mj. v souladu s EASA/ECDC Covid-19 Aviation Health Safety Protocol (Protokol Evropské agentury pro bezpečnost letectví o ochraně zdraví v letectví spojené s nemocí COVID-19)², viz zejména čl. 3.4. týkající se trasování cestujících a dále s ECDC Risk assessment guidelines for infectious diseases transmitted on aircraft (Zásady Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí pro posuzování rizik spojených s infekčními nemocemi přenášených v leteckých prostředcích)³, týkající se trasování cestujících. V souladu s výše uvedeným pak navrhovatelka plní své notifikační povinnosti vůči cestujícím ještě před završením procesu jejich odbavení, přičemž všichni cestující, kteří mají být odbaveni a následně jim má být umožněn nástup na palubu letadla, jsou povinni vůči leteckému dopravci potvrdit, že se s příslušnými informacemi (týkajícími se zejména bezpečnostních otázek, jakož i ochrany veřejného zdraví) řádně seznámili, přičemž současně musí cestující výslovně prohlásit, že jednají s těmito informacemi/opatřeními zcela v souladu. Tato prohlášení cestujících (tj. že se řádně seznámili s příslušnými informacemi/pravidly a že jednají v souladu s nimi) se pak po obsahové stránce blíží čestnému prohlášení. V rámci procesu odbavení cestující leteckému dopravci sděluje celou řadu údajů a současně je cestujícímu ze strany leteckého dopravce sdělována celá řada informací z oblasti bezpečnosti (včetně sdělení o tom, jaké předměty jsou z přepravy vyloučeny, popř. za jakých podmínek je jejich přeprava možná), dále informace týkající se např. opatření na ochranu veřejného zdraví apod. Cestující se v průběhu odbavení s těmito leteckým dopravcem sdělovanými skutečnostmi (včetně rozhodných pravidel) seznamuje a současně potvrzuje, že si jich je vědom a dále, že s nimi jedná v souladu. Celý proces odbavení je tedy ve velmi podstatné míře bezprostředně spojen s osobou konkrétního cestujícího a až na některé zákonné výjimky (jako je např. zákonné zastoupení nezletilých apod.), by nemělo zastoupení pro účely vlastního odbavení připadat v úvahu (natož, aby nějaká aplikace provedla za cestujícího odbavení zcela automatizovaně). Z těchto důvodů by vlastní odbavení (včetně shora uvedeného potvrzení o seznámení se s příslušnými informacemi/opatřeními a prohlášení o tom, že s nimi jedná v souladu) mělo být provedeno každým cestujícím osobně. Skutečnost, že vlastní odbavení musí být provedeno osobně přímo cestujícím pak dle navrhovatelky mj. vyplývá i z článku 3 odst. 2 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91. Výše uvedené navrhovatelka promítla i do svých Všeobecných podmínek přepravy, kde je v této souvislosti v článku 6.2.6 uvedeno: „Aby byla zajištěna bezpečnost vaše, vašich spolucestujících a naší posádky, musíte se odbavit osobně. Tím bude zajištěno, že obdržíte informace a že budou dodrženy požadované protokoly bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany veřejného zdraví, včetně protokolů stanovených v Technických pokynech ICAO, v předpisech (EU) 2015/1998 a v dokumentu EASA/ECDC Covid-19 Aviation Health Protocol“.

6. V rozporu s výše uvedeným však odpůrkyně ve vztahu k letecké přepravě zajišťované navrhovatelkou (protiprávně) poskytuje cestujícím službu online odbavení, kdy online odbavení automatizovaným způsobem provádí za cestující na webu navrhovatelky a následně cestujícím postoupí palubní letenku (tzv. boarding pass), kterou obdrží od navrhovatelky. Jak však navrhovatelka nyní zjistila, v některých případech se odpůrkyně uchyluje k praxi, kdy cestujícím pro lety zajišťované navrhovatelkou sama neoprávněně vystavuje palubní letenky obsahující označení kiwi.com. Odpůrkyně tak činí poté, co za cestující na webu navrhovatelky provede online odbavení. Navrhovatelka má však za to, že k vydávání palubních letenek pro leteckou přepravu zajišťovanou navrhovatelkou odpůrkyni chybí jakékoliv oprávnění. Celá věc probíhá tím způsobem, že poté, co cestující provedou prostřednictvím webu odpůrkyně rezervaci letu zajišťovaného navrhovatelkou a obdrží potvrzení o provedení rezervace, jsou e-mailem a v rámci webového rozhraní odpůrkyně vyzváni odpůrkyní k doplnění určitých informací, a to nejpozději ve lhůtě 24 hodin před odletem. Poté, co cestující požadované informace týkající se prohlášení ve vztahu k onemocnění COVID-19 ve stanovené lhůtě odpůrkyni poskytnou, ta v jejich zastoupení provede online odbavení za dané cestující, a to přímo na webu navrhovatelky. Cestující se tedy neodbavují osobně, nýbrž odbavení namísto nich provádí odpůrkyně, a to automatizovaným způsobem. Takový postup je však zjevně protiprávní. Navrhovatelka tak nemá absolutně žádnou kontrolu nad tím, zda odpůrkyně cestující před jejich odbavením řádně informovala o příslušných bezpečnostních otázkách, jakož i o opatřeních souvisejících s ochranou veřejného zdraví ve smyslu bodu 23 a násl. tohoto návrhu výše. Je to přitom výlučně navrhovatelka jako letecký dopravce, koho tíží veřejnoprávní povinnosti vyplývající z předmětných bezpečnostních otázek, jakož i otázek souvisejících s opatřeními na ochranu veřejného zdraví (v podrobnostech viz např. níže část 5.5 tohoto návrhu). Tyto však v důsledku protiprávního jednání odpůrkyně nemůže efektivně plnit. Opatření přijímaná ohledně pandemie nemoci COVID-19 a jim odpovídající dokumentace (včetně informativních sdělení leteckých dopravců) jsou navíc často měněna, což jen podtrhuje nezbytnost osobního odbavení cestujících tak, aby navrhovatelka jako letecký dopravce měla zcela ve své režii plnění svých veřejnoprávních informačních povinností týkajících se ochrany veřejného zdraví a bezpečnosti. Jak navíc navrhovatelka zjistila při zkušebních rezervacích letů (zajišťovaných navrhovatelkou prostřednictvím webu kiwi.com), odpůrkyně při poskytování služby online odbavení cestující řádně neinformuje (mj.) o povinných bezpečnostních otázkách, kdy vlastní online odbavení nebylo např. podmíněno seznámením se se seznamem zakázaných předmětů ve smyslu článku 4.4 bodu 4.4.3 a článku 5.4 bodu 5.4.3 Prováděcího nařízení. Předmětné protiprávní jednání odpůrkyně navíc může vyústit v situaci, kdy navrhovatelka ve smyslu článku 2 písm. j) Nařízení 261 a v souladu s článkem 7.1 Všeobecných přepravních podmínek navrhovatelky odepře takovému cestujícímu nástup na palubu letadla, tj. z důvodu bezpečnosti jej odmítne přepravit leteckou přepravou. Přestože by se jednalo výlučně o důsledek protiprávního jednání odpůrkyně, cestující by si odepření nástupu na palubu mohl spojovat především s navrhovatelkou jako poskytovatelem primární služby v podobě letecké přepravy. V souvislosti s tím by vyhledával služby jiných leteckých dopravců, než je navrhovatelka, což by nutně vedlo ke vzniku škody u navrhovatelky. Navrhovatelka prodává své služby přímo svým zákazníkům prostřednictvím svého webu.

7. Navrhovatelka má za to, že mezi navrhovatelkou a odpůrkyní je soutěžní vztah, odpůrkyně porušuje shora uvedeným jednáním dobré mravy soutěže a dále předpisy na ochranu spotřebitele. Odpůrkyně svým jednáním může přivodit navrhovatelce škodu představovanou zejména ušlým ziskem z ceny za leteckou přepravu a jejích dalších služeb, které si cestující zakoupí u jiného dopravce. V této souvislosti však může odpůrkyně svým jednáním navrhovatelce zároveň přivodit i nemajetkovou újmu, jako je narušení její dobré pověsti a jména. V důsledku protiprávního jednání odpůrkyně (zejména pak jejím zcela neoprávněným vydáváním palubních letenek pro lety zajišťované navrhovatelkou) je navíc navrhovatelka nucena posílit stavy svých pracovníků na letištích, kteří jsou před vpuštěním cestujících na palubu letadel povinni ověřovat, že všichni cestující byli řádně odbaveni a splňují tak mj. nezbytné bezpečnostní podmínky pro vlastní vstup na palubu. Taková mimořádná administrativní a logistická zátěž (způsobená výlučně protiprávním jednáním odpůrkyně) se pak může projevit i ve zvýšených nákladech navrhovatelky a tomu odpovídající škodě.
8. Podle § 74 odst. 1 o.s.ř. před zahájením řízení může předseda senátu nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby zatímně byly upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen.
9. Podle § 75 odst. 1 o.s.ř. předběžné opatření nařídí předseda senátu na návrh.
10. Podle § 75c) odst. 1 o.s.ř. soud nařídí předběžné opatření (které splňuje podmínky stanovené v § 75 odst. 2 o.s.ř.), jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
11. Podle § 76 odst. 1 a 2 o.s.ř. předběžným opatřením může být účastníkům uloženo zejména, aby nenakládali s určitými věcmi nebo právy, něco vykonali, něčeho se zdrželi nebo něco snášeli, přičemž předseda senátu při nařízení předběžného opatření uloží navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení.
12. Soud dospěl k závěru, že v posuzované věci je dána pravomoc soudů České republiky (srov. nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 1215/2012, ze dne 12.12.2012) a že zdejší soud je věcně i místně příslušným soudem k projednání věci (srov. § 9 písm. h), ve spojení s § 84, § 85 odst. 3 a § 85a o.s.ř.).
13. Soud vzal za osvědčené navrhovatelkou tvrzené skutečnosti, rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením, jednak z veřejně dostupného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 74565, z něhož zjistil právní osobnost navrhovatelky a odpůrkyně a jejich zapsaný předmět podnikání, jednak z listin navrhovatelky. Posoudil tak obsah Podmínek používání webových stránek navrhovatelky, Obchodních podmínek odpůrkyně, Všeobecné podmínky přepravy Ryanair DAC z 7. 7. 2021, Travel ticket P.M., palubní vstupenky P.M., dokumentů získaných navrhovatelkou při zkušební rezervaci, přípis navrhovatelky odpůrkyni ze dne 6. 8. 2021.
14. Na základě skutkových tvrzení navrhovatelky podpořených shora cit. listinami, soud vzal za prokázanou potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků řízení, jelikož zejména z tzv. zkušební rezervace bylo prokázáno, že odpůrkyně poskytuje služby online odbavení v zastoupení cestujících a toto jednání je v rozporu s článkem 6. 2. 6. Všeobecných podmínek přepravy navrhovatelky. Toto jednání odpůrkyně má soud za osvědčené. Toto jednání považuje soud za jednání v rozporu s pravidly hospodářského styku a soutěže (srov. z. č. 89/2012 Sb. v platném znění) a má za to, že naplňuje znaky nekalé soutěže. Předmětné jednání ve svém důsledku může způsobovat vznik škody jak na straně cestujících, tak u navrhovatelky, může ovlivnit pověst navrhovatelky a způsobit jí kromě nemajetkové újmy také škodu na majetku. Soud proto uzavřel, že skutková tvrzení navrhovatelky rozhodující pro uložení povinnosti

předběžným opatřením byla osvědčena a potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků řízení byla prokázána.

15. Soud má za to, že nařízení předběžného opatření ve znění výroků I. je opodstatněné. Ačkoliv zpravidla není přípustné, aby již předběžným opatřením dosáhl oprávněný toho, čeho lze dosáhnout až pravomocným rozsudkem ve věci, nelze vyloučit vydání předběžného opatření směřujícího k zákazu určitého jednání v případě žaloby o zdržení se tohoto jednání, jež naplňuje znaky jednání nekalé soutěže. Rozhodné je zde hledisko zabránění vzniku, případně rozšiřování újmy dotčeného účastníka (srov. 3 Cmo 1592/94 – JUD 6489 CZ).
16. Soud současně v souladu se zákonnou úpravou uložil navrhovatelce, aby ve lhůtě, která byla stanovena ve výroku II. tohoto usnesení, podala návrh na zahájení řízení ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení prostřednictvím podepsaného soudu k Vrchnímu soudu v Olomouci.

Brno 23. srpna 2021

Mgr. Silvie Štěpánová v. r.
soudkyně